

U C H W A Ł A NR 14/ 130 /16
RADY MIEJSKIEJ W MAŁOGOSZCZU
Z DNIA 30 CZERWCA 2016 R.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U z 2016 poz. 446) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2016. 575) Rada Miejska w Małogoszczu uchwała co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

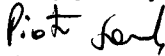
§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Małogoszcz

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Piotr Sanek

Uzasadnienie

Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. 2016. 575).

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji gmina w ramach zadań własnych ma zapewnić wsparcie poprzez organizację systemu i wyposażenie go w odpowiednie narzędzia. W tym celu m.in. opracowuje trzyletnie programy wspierania rodziny. Program zawiera kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania i wychowywania dzieci w rodzinach naturalnych na terenie gminy Małogoszcz.

Celem programu jest pomoc rodzinom biologicznym w rozwiązywaniu ich problemów opiekuńczo-wychowawczych z dziećmi przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2016-2018
DLA GMINY MAŁOGOSZCZ**

• **Podstawy prawne Programu**

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U.2015.332 ze zm.), (Dz.U.2016.575),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz.U.2015.163 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U.2015.1390),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U.2015.1286).

• **Wstęp**

Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakazuje samorządowi podejmowanie działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym zapewniającym prawidłowy rozwój wszystkich jej członków w tym dzieci. Obowiązkiem gminy jest dbanie o dobro swoich mieszkańców, a co za tym idzie wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i nie potrafiących pomyślnie rozwiązać swoich sytuacji kryzysowych.

W pierwszej kolejności rodzina powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększa jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną a także wyzwala potencjał rodziny. Niezwykle ważne jest umacnianie rodziny i przeciwdziałanie jej dysfunkcyjności w realizacji funkcji psychospołecznych. Zaburzeniem prawidłowego funkcjonowania rodziny może być ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm, narkomania, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w prowadzeniu gospodarstwa domowego, przemoc, przestępczość, choroby. Stanowią one zagrożenie współczesnej rodziny i mogą prowadzić do dysfunkcyjności. Rodzina dotknięta nimi bez pomocy z zewnątrz często nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązywać swoich problemów i wyjść z sytuacji kryzysowych.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowywaniem w taki sposób, by pierwszeństwo przed instytucjonalną formą opieki zastępczej miała zawsze forma rodzinna, jako odpowiedniejsza dla prawidłowego rozwoju dziecka. Występujące w rodzinie problemy są często złożone i do

rozwiązania wymagają interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań osób ze specjalistycznym przygotowaniem oraz instytucji działających na rzecz rodzin. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego ich monitorowania i wsparcia, w tym w szczególności przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, policję, kuratorów sądowych, a w razie potrzeby przez asystentów rodziny. Działania takie mogą być skuteczne jedynie przy założeniu współpracy wszystkich instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Praca z rodziną powinna być prowadzona we wczesnym okresie jej zagrożenia przez wykwalifikowaną w tym zakresie kadrę.

Pomoc rodzinie ma na celu w konsekwencji przywrócenie jej prawidłowego pełnienia ról opiekuńczo – wychowawczych i społecznych, aby dziecko pozostało w naturalnej rodzinie i tam zostało przygotowane do prawidłowego funkcjonowania w swoim życiu i społeczeństwie.

Niniejszy Program jest propozycją zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie opieki nad dziećmi i rodziną na terenie Miasta i Gminy Małogoszcz.

• **Diagnoza społeczna rodzin zamieszkujących na terenie Miasta i Gminy Małogoszcz**

Według definicji wskazanej w art. 6 ust. 14 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2015.163 ze zm.) rodzina określana jest jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”.

Z analiz danych sprawozdawczych prowadzonych przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszcz wynika, że niezbędna jest praca w zakresie wsparcia rodzin z Gminy Małogoszcz na różnych płaszczyznach.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2013-2015 z wyszczególnieniem liczby posiadanych przez nich dzieci.

Tab. 1 Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2013-2015

Rok	Ogółem rodzin	Liczba osób w rodzinach	Rodziny z 1 dzieckiem	Rodziny z 2 dziećmi	Rodziny z 3 dziećmi	Rodziny z 4 dziećmi i więcej
2013	565	1903	95	156	61	18
2014	558	1846	98	143	59	17
2015	510	1658	90	135	46	14

Źródło: Dane własne MGOPS w Małogoszczu

Skala pomocy społecznej realizowanej na podstawie ustawy o pomocy społecznej jest relatywnie wysoka. W 2015 roku dotyczyła 1 658 osób z 11 698 liczby mieszkańców gminy. Dla porównania w roku 2013 liczba mieszkańców Gminy Małogoszcz wynosiła 11

882 osób z czego z pomocy społecznej korzystało 1 913 osób. W 2014 roku liczba mieszkańców Gminy Małogoszcz wynosiła 11 749 z czego z pomocy Społecznej korzystało 1 866 osób. Analiza danych odnoszących się do liczby osób korzystających z pomocy społecznej prowadzi do wniosku, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej zmniejsza się.

Z powyższej tabeli wynika, że najliczniejszą kategorię stanowią rodziny z dwojgiem dzieci. Wraz ze wzrostem liczby dzieci w rodzinach obniża się ilość świadczeniobiorców.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin korzystających z pomocy świadczonej przez asystenta rodziny w latach 2013-2015 roku

Tab. 2 Liczba rodzin świadczonej pomocy przez asystenta rodziny w latach 2013-2015

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2013	18	80
2014	16	61
2015	19	71

Źródło :Dane własne MGOPS w Małogoszczu

Rodziny zamieszkujące teren Gminy Małogoszcz często doświadczają wszelkiego rodzaju problemów wynikających np.: z ubóstwa, bezrobocia, przemocy, bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych. Te problemy przyczyniają się do powstawania deprivacji nie tylko materialnej, ale też do zaburzeń w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Niezdolność do prawidłowego funkcjonowania narusza równowagę systemu rodzinnego i zagraża tym samym dobru dziecka.

Poniższa tabela obrazuje liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej dotkniętych trudną sytuacją życiową.

Tab. 3 Liczba rodzin dotkniętych trudną sytuacją życiową w latach 2013-2015

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	2013 rok	2014 rok	2015 rok
1.	Ubóstwo	237	255	258
2.	Bezrobocie	262	274	255
3.	Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	77	71	54
4.	Rodziny niepełne	19	18	19
5.	Rodziny wielodzietne	17	16	9
6.	Przemoc w rodzinie	4	2	1
7.	Alkoholizm	24	27	23

Źródło: Dane własne MGOPS w Małogoszczu

Zaobserwować można tendencję do spadku liczby rodzin objętych pomocą społeczną przez MGOPS w Małogoszczu. Powyższe podyktowane jest skutecznością działań Ośrodka i celowością kierowanych środków pomocowych.

Według analizy pracowników socjalnych i asystenta rodziny bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych w 2015 roku zdiagnozowano w 54 rodzinach z terenu Gminy,

przy czym rodziny te przy zapewnieniu wsparcia Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej są w stanie zapewnić właściwy rozwój fizyczny i duchowy, co daje szansę na pozostawienie dziecka w rodzinie naturalnej.

Analizując dane Ośrodka należy stwierdzić, że w danej rodzinie występuje korelacja powodów przyznawania pomocy. Pracownicy Ośrodka realizują szereg zadań wynikających z Ustawy o pomocy społecznej i Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, których celem jest dbanie o rodzinę jako naturalne środowisko wychowawcze. Na bieżąco monitorują sytuację rodzin z terenu Gminy, szczególnie uwzględniając rodziny, w których istnieje zagrożenie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. W razie potrzeby pomagają w rozwiązywaniu wszelkich sytuacji kryzysowych tak, aby rodzina mogła prawidłowo funkcjonować. Poniższa tabela przedstawia liczbę pomocy rodzinom świadczonej w formie pracy socjalnej.

Tab. 4 Praca socjalna świadczona w latach 2013-2015

<i>Rok</i>	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Liczba osób w rodzinach</i>
2013	566	1813
2014	964	1860
2015	504	1667

Źródło: Dane własne MGOPS w Małogoszczu.

Aby zapobiec sytuacjom, w których dzieci należy odebrać z ich naturalnego środowiska oraz, aby przywrócić władzę rodzicielską rodzicom, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej rodzinom zostaje przydzielony asystent rodziny. Ta nowa forma wsparcia rodziny skierowana została do rodzin nieradzących sobie z codziennością, bądź radzących sobie w sposób nieakceptowany. Rolą asystenta jest kształtowanie nowych, społecznie akceptowalnych nawyków i ról. W swojej pracy może skorzystać ze wsparcia rodziny wspierającej.

W Gminie Małogoszcz od 2012 roku został zatrudniony asystent rodziny. Od 2013 roku zostało zatrudnionych dwóch asystentów rodziny współpracowali oni z 18 rodzinami, które

miały trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W 2014 współpracowali z 16 rodzinami natomiast w 2015 roku obejmowali swoim wsparciem 19 rodzin. Asystent rodziny pracuje z rodziną w miejscu zamieszkania lub Ośrodku. Po dokonaniu diagnozy rodziny, jej zasobów, ograniczeń i oczekiwań opracowuje wspólnie z rodziną plan pracy.

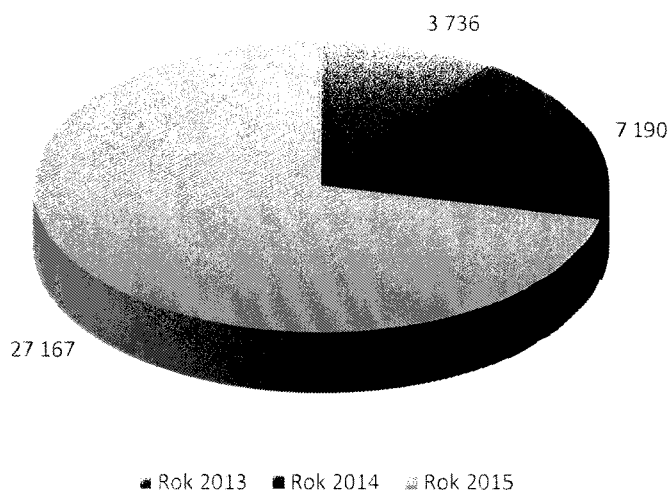
W sytuacjach gdy rodzice nie są w stanie lub nie chcą sprawować opieki nad własnym dzieckiem, w pierwszej kolejności dziecko umieszcza się w rodzinnej pieczy zastępczej. Umieszczenie dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej następuje dopiero po wykorzystaniu wszystkich możliwych rodzinnych form opieki.

W sytuacji, gdy rodzice zostają trwale lub czasowe pozbawieni praw rodzicielskich lub te prawa zostają im ograniczone, Sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej poprzez umieszczenie go poza rodziną biologiczną. W 2013 roku umieszczono 1 dziecko w Placówce Opiekuńczo Wychowawczej Typu Rodzinnego w Małogoszczu.

W związku z powyższym współfinansowano koszty związane z pobytem dzieci w pieczy zastępczej. Zestawienie kosztów przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Koszty poniesione przez Gminę za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Koszty poniesione przez Gminę za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Źródło: Dane własne MGOPS w Małogoszczu

Obowiązek współudziału gmin we wskazanych kosztach wynika z art. 191 ust. 9 i 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wysokość kosztów ponoszonych przez gminy jest uzależniona od długości okresu, w którym dziecko przebywa pod pieczą zastępczą. W pierwszym roku jest 10%, w drugim roku pobytu 30%, natomiast trzeci rok i kolejny 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka.

Mimo spadającej populacji dzieci stale rośnie odsetek tych umieszczanych poza rodzinami biologicznymi, co generuje zwiększone koszty.

W 2015 roku 8 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych spokrewnionych, natomiast w rodzinach zastępczych niezawodowych przebywało 4 dzieci. Gmina w 2015 roku poniosła koszty w wysokości 27 167,28zł.

- **Cele Programu.**

Cel główny :

Wspieranie rodziny poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cele szczegółowe:

- Podejmowanie działań interdyscyplinarnych w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym;
- Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego;
- Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży i minimalizowanie ich występowania.

- **Adresaci Programu.**

Program skierowany jest do rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze, zamieszkujących na terenie Gminy i Miasta Małogoszcz.

- **Realizatorzy Programu.**

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu
Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Zespół Interdyscyplinarny
Placówki oświatowe
Organizacje pozarządowe

Realizatorzy Programu przy realizacji zadań winni współpracować z jednostkami takimi jak:

Komisariat Policji w Małogoszczu
Sąd Rodzinny i Nieletnich w Jędrzejowie
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie
Poradnia psychologiczno – pedagogiczna w Jędrzejowie
Placówki służby zdrowia.

- **Określenie spodziewanych rezultatów.**

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała. Spodziewanymi rezultatami mają być:

Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny;

- Wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego;
- Ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego;
- Zminimalizowanie negatywnych zachowań;
- Stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodzin z dziećmi.

- **Monitoring i ewaluacja Programu.**

Nieodzownym elementem wdrażania Programu jest monitorowanie i ocena realizacji. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowania bieżących działań korygujących. Program będzie koordynowany przez Miejsko Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w Programie. Ewaluacja będzie oparta na gromadzeniu danych pozyskanych bezpośrednio poprzez rozmowę, obserwację lub telefoniczny kontakt m.in. z pracownikami instytucjonalnych form pomocy rodzinie.

Program to dokument otwarty i długofalowy. Będzie podlegał monitoringowi i ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny.

Wskaźnikami osiągnięcia poszczególnych celów będą dane liczbowe pozyskane w ramach realizacji poszczególnych działań.

W terminie do 31 marca każdego roku Burmistrz składa Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

- **Źródła finansowania Programu.**

W realizacji działań programowych stosowane będą mechanizmy finansowe pozwalające na najskuteczniejsze wykonywanie założonych zadań. Zostaną założone środki pochodzące z różnych źródeł:

- Środki własne Gminy;
- Środki Unii Europejskiej;
- Środki pochodzące z innych źródeł m.in. programy rządowe.

- **Podsumowanie.**

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 dla Gminy Małogoszcz zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin,

w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a w rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

- **Postanowienia końcowe.**

Harmonogram realizacji działań Programu stanowi załącznik Nr 1 do niniejszego Programu.

**Harmonogram działań w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2016-2018 dla Gminy Małogoszcz**

Cel szczegółowy:		
<i>Podjęmowanie działań interdyscyplinarnych w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym</i>		
Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
• analiza sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem; • zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny; • współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną; • pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami; • pomoc rodzinom dotkniętym przemocą; • zorganizowanie grupy wsparcia dla rodzin mających trudności wychowawcze; • konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców; • objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających; • doskonalenie zawodowe pracowników zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie.	2016-2018 rok	MGOPS ,GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe.
Zakładane rezultaty: • zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych kryzysem; • zwiększenie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych; • wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi; • współpraca między osobami pracującymi na rzecz rodziny; • ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby; • wzrost kompetencji w pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze.		
Cel szczegółowy:		
<i>Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego</i>		

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
• zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia (zasiłki okresowe, celowe, zasiłki rodzinne, stypendia, świadczenia z funduszu alimentacyjnego); • dożywianie dzieci w szkołach; • poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych; • przekazywanie żywności rodzinom najuboższym ; • zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta; • współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej; • umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych; • udzielanie rodzinom pomocy w zdobywaniu nowych kwalifikacji zawodowych poprzez udział w projektach.	2016-2018 rok	MGOPS, Urząd Gminy i Miasta, placówki oświatowe.
Zakładane rezultaty: • podniesienie bezpieczeństwa bytowego rodzin; • zapobieganie rozpadowi rodzin i umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno – bytowych; • poprawa sytuacji zawodowej rodzin; • wzmocnienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców starających się o powrót dzieci z pieczy zastępczej.		
Cel szczegółowy: <i>Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych</i>		
Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
• systematyczna diagnoza rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych; • współpraca ze szkołami w zakresie pomocy wychowawczej i opiekuńczej poprzez pomoc pedagogiczną; • konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcyjność rodzin; • praca socjalna polegająca na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, deficytów osobowościowych członków rodziny, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym;	2016-2018 rok	MGOPS, placówki oświatowe.

• wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności; • wspieranie i monitorowanie prawidłowych postaw rodzicielskich.		
Zakładane rezultaty: • sprecyzowana wiedza na temat rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych; • wzrost umiejętności opiekuńczo - wychowawczych w rodzinach; • poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny; • zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.		
Cel szczegółowy:		
<i>Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży i minimalizowanie ich występowania</i>		
Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
• organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi; • kształtowanie systemu wartości u dzieci z rodzin dysfunkcyjnych; • tworzenie i realizowanie programów profilaktycznych dla dzieci z rodzin zagrożonych niedostosowaniem społecznym; • organizowanie przez placówki oświatowe cykli spotkań, pogadanek, spektakli dla rodziców, dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki w zapobieganiu uzależnieniom, agresji i radzenia sobie ze stresem; • organizowanie dodatkowych zajęć dydaktyczno – wychowawczych dla uczniów z trudnościami; • prowadzenie zajęć w świetlicach szkolnych środowiskowych i wiejskich; • udzielanie wsparcia pedagogicznego uczniom; • dbałość o dobre zaplecze kulturalne i sportowe; • zapobieganie wykluczeniu społecznemu wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych.	2016-2018 rok	MGOPS, Urząd Gminy i Miasta, placówki oświatowe, GKRPA, organizacje pozarządowe, Zespół Interdyscyplinarny.
Zakładane rezultaty: • ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego; • prawidłowe zachowania wśród dzieci i młodzieży promujące zdrowy i aktywny styl życia; • zwiększenie bezpieczeństwa uczniów i eliminowanie przemocy i agresji w szkole; • zmniejszenie liczby negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży; • dostarczenie młodzieży propozycji alternatywnych form spędzania wolnego czasu.		